

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 192/2010-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. L. M., B., Č., zastúpeného advokátkou JUDr. A. M., Advokátska kancelária, Č., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods.1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn. Er 3196/1996 a jeho uznesením zo 7. júla 2009 a postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 96/08 a jeho uznesením zo 4. novembra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. L. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. januára 2010 doručená sťažnosť Ing. L. M., B., Č. (ďalej len „sťažovateľ“), doplnená podaním z 28. apríla 2010, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Er 3196/1997 a jeho uznesením zo 7. júla 2009 a postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 CoE 1/2009 a jeho uznesením zo 4. novembra 2009.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupoval v exekučnom konaní pred okresným súdom sp. zn. Er 3196/1997 v procesnej pozícii oprávneného. Predmetom konania bolo vymoženie sumy 99 997 Sk. Povinný žiadal zastaviť exekučné konanie z dôvodu, že exekučný titul, ktorým je platobný rozkaz Krajského súdu v Košiciach č. k. 17 Rob 1361/96-24 z 27. júna 1997 a ktorý je podkladom exekúcie, bol v plnom rozsahu zrušený podaním odporu [v súvislosti s právoplatným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obo 40/2009 z 27. mája 2009].

Okresný súd na základe uvedeného uznesením sp. zn. Er 3196/97 zo 7. júla 2009 exekúciu zastavil. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že rozhodnutie, ktoré je podkladom exekúcie, bolo zrušené, čo je dôvodom na zastavenie exekúcie.

Proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. Er 3196/97 zo 7. júla 2009 podal sťažovateľ odvolanie. Krajský súd uznesením sp. zn. 15 CoE 1/2009 zo 4. novembra 2009 potvrdil uznesenie okresného súdu o zastavení exekúcie ako vecne správne.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza *„Stížnost se týká a smeruje proti Usnesení KS Prešov 15CoE 1/2009 z 4.11.2009, proti Usnesení OS Vranov nad Toplou Er 3196/97-743 z 7.7.2009 a proti opatření (zásahu) KS Prešov, kterým bylo rozhodnutí o věci bez predvolaní všech účastníků řízení, kteří měli právo být přítomní, dne 4.11.2009 v řízení 15CoE 1/2009 a proti opatření (zásahu) OS Vranov nad Toplou, kterým bylo rozhodnutí o věci bez predvolaní všech účastníků, kteří měli právo být přítomní, dne 7.7.2009 v řízení Er 3196/97. Důkaz o opatření (zásahu), kterým došlo k porušení základních práv stěžovatele, je ve spise KS Prešov 15CoE 1/2009 a ve spise OS Vranov nad Toplou Er 3196/97, které spisy žádáme připojit jako důkaz namítaného opatření (zásahu).*

Postupem, činností, jednáním a nečinností, nejednáním porušovatelů (OS Vranov Er 3196/97 a KS Prešov 15CoE 1/2009) popsaným v stížnosti bylo mimo už v stížnosti

uvedených základních práv a svobod porušené i základní právo stěžovatele na soudní ochranu podle čl. 46 ods.1 Ústavy SR a základní právo stěžovatele, aby se jeho vec projednala bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit je všem prováděným důkazům podle čl. 48 ods.2 Ústavy srov. “

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd v náleze vyslovil:

„... porušení základního práva stěžovatele na soudní a jinou právní ochranu zaručenou v článku 46 ods.1 Ústavy Slovenské republiky,

porušení základního práva stěžovatele, aby se jeho vec veřejně projednala bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem provedeným důkazům, zaručeném v článku 48 ods.2 Ústavy Slovenské republiky,

porušení základního práva stěžovatele vlastnit majetek a porušení základního práva stěžovatele na rovnost při ochraně vlastnického práva zaručeného v článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenské republiky,

porušení základního práva stěžovatele, aby jeho záležitost byla spravedlivé, veřejné a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem zřízeným zákonem, zaručeného v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochraně lidských práv a základních svobod

postupem Okresního soudu Vranov nad Toplou Er 3196/1996,

postupem Krajského soudu Prešov 15CoE 1/2009.

zrušil Usnesení Krajského soudu Prešov 15 CoE 1/2009 z 4.11.2009

zrušil Usnesení Okresního soudu Vranov nad Toplou Er 3196/1997-743 z 7.7.2009,

uložil porušovatelům povinnost společně a nerozdílen uhradit stěžovateli 254,88 EUR do dvou měsíců od pravoplatnosti nálezu tohoto (2 úkony právní služby - převzetí a příprava 120,23 EUR + 7,21 EUR, stížnost 120,23 EUR + 7,21 EUR).

po predběžném projednání stížnosti odložil vykonatelnost Usnesení KS Prešov 15 CoE 1/2009 z 4.11.2009 i Usnesení OS Vranov nad Toplou Er 3196/1997-743 z 7.7.2009

priznal stěžovateli finanční zadostiučinění ve výši 4.500 EUR.

přikázal Okresnímu soudu Vranov nad Toplou pokračování v porušování základních práva a svobod tím, že zakáže Okresnímu soudu Vranov nad Toplou jeho neústavní a nezákonné tvrzení, že pravoplatný platební rozkaz KS Košice 17 Rob 1361/97 z 27.6.1997 neexistuje, když o totožné věci už bylo pravoplatné rozhodnuto v řízení OS Vranov nad

Toplou 1T 197/2004 a platební rozkaz 17Rob 1361/1997 z 27.6.97 byl řádné doručen a je právoplatný.

zakázal Okresnímu soudu Vranov nad Toplou v pokračování porušování základních práv a svobod tím, že zakáže Okresnímu soudu Vranov nad Toplou projednávat znovu otázku existence a právoplatnosti platebního rozkazu 17Rob 1361/1997 z 27.6.97, protože o této otázce již bylo právoplatné rozhodnuto v řízení OS Vranov nad Toplou 1T 197/2004 a uvedený platební rozkaz byl řádné doručen a je právoplatný.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní

pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ navrhol vyslovenie porušenia označených základných práv postupom a uznesením okresného súdu sp. zn. Er 3196/1997 zo 7. júla 2009, ústavný súd uvádza, že z čl. 127 ods. 1 ústavy preň vyplýva povinnosť dôsledného uplatňovania princípu subsidiarity. Tento princíp vylučuje právomoc ústavného súdu na poskytovanie ochrany tam uvedeným základným a iným právam sťažovateľov v prípade, ak ochranu poskytuje iný súd. Proti postupu a uzneseniu okresného súdu mal sťažovateľ právo podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a teda ochranu ním označeným základným právam poskytoval krajský súd pri preskúmaní prvostupňového rozhodnutia na základe podaného odvolania. Ústavný súd preto v tejto časti musel sťažnosť sťažovateľa odmietnuť pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Pokiaľ ide o tú časť predloženej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namietal ústavnú súladnosť postupu a uznesenia krajského súdu sp. zn. 15 CoE 1/2009 zo 4. novembra 2009, ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že sťažovateľ podal proti predmetnému uzneseniu krajského súdu dovolanie 7. decembra podľa § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). Do dnešného dňa nebolo o podanom dovolaní rozhodnuté.

Z princípu subsidiarity ako jedného zo základných pojmových znakov právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ochranu pred ústavným súdom

nemožno využiť súčasne alebo pred inými prostriedkami nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii, ale že sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných právnych možností nápravy naďalej dochádza k porušovaniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 21/02).

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05).

Ústavný súd pripomína, že dovolanie z dôvodu uvedeného v § 237 písm. f) OSP považuje za účinný právny prostriedok nápravy porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 aj čl. 48 ods. 2 ústavy (právo účastníka vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom) (II. ÚS 31/00, II. ÚS 102/04). Táto okolnosť vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených základných práv, ak je zřejmé, že sťažovateľ svoje námietky uplatnil v sťažnosti podanej ústavnému súdu, ako aj v dovolaní podanom najvyššiemu súdu, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu nie je dovolacie konanie skončené. Preto musela byť sťažnosť v tejto časti odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namieta, bude vo vzťahu ku krajskému súdu rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací. Súbežné podanie dovolania a sťažnosti na ústavnom súde navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje...

Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 358/09), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania)

a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

Ústavný súd sa však v daných okolnostiach musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľa prípadné posúdenie dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd, majúc na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľovi lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99 a jeho body 51, 53, 54).

A contrario potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia najvyšším súdom o dovolaní bude mať sťažovateľ k dispozícii už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu v súvislosti s týmto rozhodnutím za obvyklých podmienok.

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou v tejto časti meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2010